

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés

Helyben: Vidéken:
 Egy óra 30.000 K Egy óra 36.000 K
 Három óra 80.000 K Három óra 108.000 K
 Egy év szám köznap 1200, vasár- és ünnepnap 2000 K

Felolvasó szerkesztő és lapfőtudós

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
 A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Megjelenik ünnep utáni napot kivéve minden nap.

Rossuth apánk szobra.

Melyik magyarnak nem dobban meg a szíve, ha a 48-as szabadságmozgalom lélegelkű vezérének, Kossuth Lajosnak a nevét hallja? 78 esztendeje mul, hogy a maroknyi magyar nép Kossuth Lajos vezérlete alatt felkelt a nyomói ellen a zsarokosság lilimeseit szétörve szabadsáért, nagy multjához méltó életért kiállt. Csedálatos, nagy, gyönyörű volt ez a küzdelem, amelyben még bukásunk is dicőség, mert oly túlcserő kényszerített fegyverletételre, hogy nem azokra háramlott belőle szegény, akik Világosnál bánatos szívvel adták át dicsőséges fegyvereket, hanem azokra, akik ezeket elfogadták.

Bárhogyan is végződött a magyar szabadságharc, Kossuth Lajos nagyságából, a nép lelkében élő örök dicsőségéből ez egy jottányit sem veszt el. Mert mégis csak az ő műve, az ő megalapozása volt az, hogy a Bach korszak sötét esztendei után Deák Ferenc 1867-ben megélmálhatta Ausztriával a kiegyezést, amelyre sokkal nagyobb szükség volt vég eredményben az esztrák császárságnak, mint Magyarországnak.

A 48-as vezér alakját legendákkal szőtte körül a magyar nép s ha valami nagyot, valami csodálatosan szép és magasat akar kifejezni, Kossuth Lajos nevét veszi az ajkára. És mégis a magyar nép legnagyobb fiának a székesfővárosban még ma szinesen szobra.

Nem akarunk szemrehányást tenni az elmúlt idők vezető férfainak és politikai pártainak, nem akarjuk felükre olvasni a szegényt, hogy gyáva-ságból és megalkuvásból nem állították fel ezt a szobrot, amelyhez pedig minden bizonnyal a nép minden egyes-egy-kezű gyermeke elzarándokolt volna, ha utja a fővárosba vezet.

Inkább örvendezzünk azon, hogy a székesfőváros elhatározta ennek a régen esedékes emlékműnek a felállítását. A pénz jórésze már együtt is van, de a főváros azt akarja, hogy a magyar vidék is járuljon hozzá a nagy és nemes cél megvalósításához. Nem mintha Kossuth Lajos szobrára nem volna meg a költség, mert ez Magyarországon most, hogy függetlenek letünk, lehetetlen dolog, hanem mert a cél az, hogy mindenki, aki a gyűjtéshez hozzájárult, büszke megelégedéssel gondolhasson arra az áldozatkésztségre, amellyel segítette megvalósítani Kossuth Lajos szobrának elkészítését.

A belügyminiszter országos gyűlést engedélyezett augusztus 15-től kezdődőleg egy évi időtárral az egész ország területére. Most min-

denkinek módjában lesz megmutatni, hogy Kossuth Lajos neve nemcsak üres frázis az ajkán, hanem ha a nagy magyar emlékének megörökítéséről van szó, áldozatokra is képes. Nem nagy összegre kell gondolni, mindenki adjon tehetségéhez képest, mert abban az értelemben, amely az ország népének a széke főváros közepén fogja hirdetni egy nagy kor és nagy ember emlékét, összeolvadnak a kis és jelentős adományok, mint ahogy a nemzeti fellángolás gyönyörű korszakában összeolvadt a nemesség,

a jobbjágyással, esodálatos egykacaratu harmóniában.

Feláldozó kész magyar szívek, siessünk jóvátenni ezt a szegyénteljes égő mulasztást, siessünk hozzájárulni ahhoz, hogy a főváros lelkiismeretét ne nyomja továbbra is ennek a szobornak a hiánya. Ne legyen ház, amely nem adakozik a szent célra, ne legyen ajk, amely tagadó szót ejt ki. Kossuth Lajos megérdemel egy szobrot a magyar nemzetből, még pedig olyat, amelynek minden porcikáját a legforróbb szeretet öntötte érebe.

Még mindig nincs tisztázva a csepeli robbanás rejtélye.

Budapest, aug. 17. A csepeli robbanás ügyében folyó rendőri nyomozás eddig semmiféle eredményt nem produkált. A rendőrség továbbra is csak a községben tartózkodó külföldi munkások ellenőrző lapjait vizsgálja át és ezek közül egyeseket, akik nem kivághatos elemek Magyarországon, már kit is utasítottak az ország területéről.

A csepeli robbanás ügyében ma délelőtt Álgya Papp Sándor altábornagy, a honvédelmi minisztérium ve-

zetője hosszasan tanácskozott Vass József miniszterelnökhelyettesével és részletesen referált neki a vizsgálat mai állásáról és

elője terjesztette a rendőrség nyomozási adatait, amelyek a tényállás felderítésére vonatkoznak

Információnk szerint ezek a jelentések már kétségetemlül megállapítják, hogy a csepeli katasztrófa gyújtogatás következménye volt.

Rakovszky belügyminiszter állapotáról aggasztó hírek terjedtek el

A kormány Bálint egyetemi tanárt küldte Kolozsvárra.

A Kolozsvárott súlyos betegen fekvő Rakovszky Iván belügyminiszter betegágyához távirati uton hívták meg Budapestről Bálint Rezső egyetemi tanárt.

Tegnap több távirat jött Kolozsvárról és ezekben közölték a miniszterelnökkel és a belügyminiszter családjával, hogy

Rakovszky Iván állapotában rosszabbodás állott be, mert az operációt követő 14-ik napon váratlanul komplikációk jöttek közbe, amelyek aggodalomra adnak okot.

Tegnap a miniszterelnökség kapott táviratot, amelyben

Rakovszky Ivánné arra kérte a miniszterelnökséget, hogy azonnal intézkedjenek Bálint Rezső egyetemi tanár Kolozsvárra küldéséről.

A kovszky Iván belügyminiszter állapotában beálló súlyosbodásról érkeztet jelentést politikai körökben nagy részvétellel fogadták. A belügyminiszter állapota iránt általános volt az érdeklődés nemcsak a belügyminisztériumban, hanem a miniszterelnökségen és a helyettes miniszter-

elnöknél is. Vass József helyettes miniszterelnök ezért a saját részére Rakovszky belügyminiszter állapotáról a következő közlést tette:

— Tegnap este érkezett Rakovszky Iván belügyminiszter ur nejétől távirati megkezesés a miniszterelnökségre. A távirat ér elmeben ma reggel 7 óra 30 perckor Bálint Rezső egyetemi tanár a kolozsvári gyorsvonattal elutazott Kolozsvárra, ahova este 7 órakor érkezik. A belügyminiszter ur állapota komoly, mert trombozis kapott, remélem azonban, hogy erős szervezete komplikációk nélkül győzi le a betegséget.

Egy Kolozsvárról érkezett magántávirat szerint

a belügyminiszter állapota ma reggelre súlyosbodott és válságosnak tekinthető.

Rakovszky Ivánné, a belügyminiszter neje, aki kezdettől fogva megszokás nélkül férje betegágya mellett tartózkodik, táviratot küldött Diószeghy János miniszteri tanácsosnak a belügyminisztériumba. A táviratban Rakovszky Ivánné is közli, hogy

férjének állapota válságosra fordult.

Rakovszky belügyminiszter egyébként vasárnap távirati uton kérte magához Kolozsvárra Ruttkay Ödön dr. miniszteri titkárát, személyi titkárát, aki tegnap már el is utazott Kolozsvárra.

Kolozsvár, aug. 17. Orient Rádió: Azok az aggasztó hírek, amelyek Rakovszky belügyminiszter állapotáról Budapestben elterjedtek, tulzotak. A seb gyógyulása normális. Steiner tanár megállapítása szerint tegnap a ballábszár visszereim felülrogzódás mutatkozott. **A miniszter közérzése kielégítő, hőmérséklete ma délután 37.5 volt. Az érverése 86. Sstefelé a miniszter fogadta Sass belügyminisztériumi miniszteri tanácsost és Ruttkay Ödön miniszteri titkárát. E-este megérkezett Budapestről Bálint professzor is. A seb komplikációt kizártnak tartják.**

A kormányzó jelenlétében avatják fel Miskolc uj löverseny pályáját.

Miskolc város hatalmas uj löversenyteret építtetett, amelynek ünnepélyes felavatása Szent István napján fog lefolyni.

Az első pályavavató löverseny István király napján fog lezajlani. A második augusztus 21-én, a harmadik pedig 22-én, mely alkalommal ideváják Horthy Miklós kormányzót is. A kabinetiroda értesítése már a városnál van a kormányzó jöveteléről, akít ez alkalommal minden bizonnyal a kormány néhány tagja is el fog kíséni.

Károly király harmadik fia vakbélgyulladásban megbetegedett.

Félix herceg, Károly király 3-ik fia vakbélgyulladásban megbetegedett és augusztus 19-én egy bilbaói magán klinikán megoperálják. Zita királyné maga fogja ápolni fiát.

Eskütt Lajos képviselő akar lenni

Budapest, aug. 17. Eskütt Lajos homályos tartalmu ultimátumot intézett a kormányhoz, amelyben azt írja, hogy képviselői mandátum ellenében hajlandó bekülni. Eskütt ekzaltált egyéniségére jellemző ez a beadvány, amelyet természetesen válaszra sem méltatnak.

Épül Debrecen város hatalmas ipari kollégiuma.

A tanonciskolától az iparművészeti iskoláig haladhat az iparostanuló. — Szeptemberben megnyílik az új iparostanonciskola. — További kultur-programm. — Déri múzeum és tanyai iskolák.

A külföldi kölcsön terhére tudvalevőleg a város elrendelte az iparostanonciskola hatalmas arányú kibővítését. A Csapó és Burgundia utcák sarkán serényen folyik a munka.

amely az ország legelső iparkollégiumának hivatott hajkelet teremteni.

Tudvalevőleg az iparos tanonciskola annyira túlszűfolt volt már az utóbbi időben, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett a közel 2000 növendéknek tantermet nyújtani. Az új épületkolosszusban nemcsak az iparostanonciskolák, hanem a női ipariskola

és a megszervezendő iparművészeti iskola is elhelyezést fognak találni.

E hármastagositás nagy koncepciót valósít meg Debrecenben. — Míg ugyanis a tanonciskola csak a szükséges általános képzettséget nyújtja, addig a középjellegű női ipariskola már magasabb képzettséget biztosít a legkiválóbb növendékeknek pedig legfelsőbb

képzettség feltételeit az iparművészeti iskolában fogják megtalálni.

Igy tehát az iparfejlesztés egyik döntő feltétele, az ipari oktatás Debrecenben a legfelső nivót fogja képviselni. A kultuszminisztérium Debrecen város nagyszabású terveit örömmel látja s különösen az ősi Debrecen tradícióinak új felértékelése, továbbá ápolása céljából fektet rá súlyt.

A terv az, hogy szeptemberben már az új épületben nyílik meg a tanonciskola.

Erre a lehetőség meg is van, mert a régi épületnek egy emelettel való kitoldása már csaknem teljesen elkészült. Itt már az összes tanonciskolai osztályok elhelyezhetők lesznek. A női ipariskola megnyitása némi halasztást fog szenvedni.

Az iparművészeti iskola megszervezése csak a jövő évben kerül sorra.

A város előbb még hosszas tárgyalásokat fog a kultuszminisztériummal folytatni, melynek részéről Kertész K. Róbert államtitkár, dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnokkal az előleges tárgyalásokat már korábban bevezette.

A város közeli kultur programja a hatalmas ipari kollégium megteremtésén kívül más nagy terveket is ölel fel. Így már a tél folyamán sor kerül a Déri-múzeum berendezésére, ami elképzelhetetlen nagy tudományos és művészi munkát ró a városra.

A jövő év folyamán pedig a tanyai kultúra régóta nélkülözött, elodáztatlan forrása, a tanyai iskolák építésének ügye kerül fel a programra.

Elegáns hölgyek TOALETTEI
Laborfalvy Márkos Lujza
modern divat szalonjában készülnek
Debrecen, Rákóczi ucca 41. szám.
Párizsi, bécsi modellek! Szabás-varrás
tanítás!

Összesen 18 tanyai iskolát fog a város felépíteni,

hogy megteremse a kapcsolatot a

A honvédelmi miniszter tizenhatmilliárdos birtokot vett Magyaróváron.

Bérbeadja a miniszter a birtokot.

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter és neje — mint Magyaróvár-ról jelenik — megvették Somogyi Dezső csódtömegéből a rónafőpusztai birtokot. A birtokeladást a csódtömegmondnok kötötte meg, a csódtömegmondnok jóváhagyta és ahhoz az Országos Földbirtokrendező Bizottság is hozzájárult. A birtoknak és a hozzá tartozó épületeknek vételára 13.5 milliárd korona volt, míg a természetesen 2.5 milliárd koronát fizettek a

tanyai népréteg s a város kulturája között.

A város vezetőinek elsősorban dr. Magoss György polgármesternek és dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnoknak a jövő fejlődés igényeivel lépést tartó kulturérzékeny alkotóképessége nyilvánul meg a magyar nyelvű kulturális programban, amely méltóan kapcsolódik be a város történetének most utra indult reneszánszába.

vevők. Így tehát az egész vé elár tizenhat milliárd korona volt. A gazdasági felszereléseket, az ingó-árgókat és a kastélyberendezést, amelyet az új tulajdonosok nem vettek át, valószínűleg szeptember hónapban nyilvános árverésen fogják értékesíteni. Csáky miniszter a birtokot egyelőre nem veszi saját kezelésébe, hanem Rosinger Károly mihályi nagybirtokos adta bérbe.

A frankper táblai tárgyalásán Rába visszavonta a törvényszéken tett vallomását.

Azt állítja, hogy védője szuggerálta a hamis vallomásra. — Ma folytatják tárgyalást.

Budapest, aug. 17. A frankper mai táblai tárgyalásán sem jelent meg Windischgraetz herceg. Az előadó bíró folytatta a frankügy egyes szereplőinek ismertetését, majd vallomásait. A bizonyítási anyag ismertetése után, mielőtt az ítélet felolvasását elrendelte volna az elnök, szükségesnek tartotta a vádlottak egyrésztének kihallgatásával a bizonyítás kiegészítését elrendelni.

Az elnök kérdésére Nádossy elmondta, hogy Gerővel Teleky Pál gróf lakásán találkozott és onnan vitte Windischgraetzhoz, akinek bemutatta. Azt mondta neki, hogy hazafias kötelességének tesz eleget, ha segítségükre lesz. — Később Teleky megtiltotta Gerőnek a frankügyben való részvételét és akkor azt válaszolta Gerőnek, cselekedjen lelkiismerete szerint. Többet vele nem érintkezett.

Az elnök kérdésére Gerő hasonló értelemben vall. Mivel a két vallomás között ellentmondás nincs, szembeállításukat mellőzi.

Ezután Rábához intézett kérdéseket az elnök.

Rába először hallgat, majd kijelenti, hogy

visszavonja teljes egészében a törvényszék előtt tett vallomását.

Az elnök fakgatására, hogy kinek a befolyására vallott, először azt mondta, hogy ez volt az impressziója, majd kijelenti, hogy védője Teleky György szuggerálására vádolta meg a törvényszéken az egyes funkcionáriusokat.

Rába akkor is megmarad az állítása mellett, amikor az elnök figyelmezteti, hogy ebből még súlyos pöre támadhat.

Az elnök Rábát több mint egy óra hosszúra vallatta és Rába visszavonta mindazokat az

állításokat, amiket Bethlen grófra, Rakovszky belügyminiszterre, Zadravetz püspökre, Teleky Pál grófra, Szörtseyre és Baross Gáborra vonatkozóan mondott.

Kijelentette, hogy a fő tárgyaláson meggyőződött állításainak valótlanságáról és ezeket az állításait csak impresszióira alapította.

Elnök: Nem érzi azt, hogy nem becsületes magyar módjára viselkedett?

Miért mondta, mindazt, amit mondott, ha nem igaz.

Rába: Az első pillanatban azt hittem igazak.

Elnök: Meggyőződött az ellenkezőjéről?

Rába: Meg.

Elnök: Honnan szerezte ezt a meggyőződést?

Rába: Már a főtárgyaláson meggyőződtem erről.

Elnök: Önnek összes vallomásai csak feltevéseken alapultak?

Rába: Szükségesnek tartom, hogy egy körülményre felhívjam méltóságos elnök ur figyelmét. Amikor a hercegnél szolgálatot teljesítettem délután 10—12 óra között tartózkodtam ott s ez idő alatt más dologgal is volt dolgom. Én ki és bejártam, szavakat hallottam, de ezek hézagok voltak s a fejemben bizonyos káosz volt, nem tudtam mi vonatkozik a frankügyre, mi nem és vallomásom helytelen, zavaros volt. Ezért tartottam szükségesnek, hogy amikor utólag meggyőződtem helytelenségéről, visszavonjam.

Elnök: Koncedálom, hogy impressziói bizonyos kaotikus módon voltak össze, mindazt, ami a fő tárgyaláson kibontakozott, nem tudom megírni, ha nem volt szándékos.

Rába: Semmi esetre sem volt szándékos.

Elnök: Igazán nem tudja az ember, hogy mit fogadjon el az ön vallomásából.

Ma jött Schwetzhez inéz kérdést az elnök.

Negyedórás szünet után megkezdtek a törvényszék már ismeretes ítéletének felolvasását, majd az elnök a tárgyalást 2 órakor félbeszakított s és folytatását holnap fél tízre tűzte ki, amikor folytatják az ítélet felolvasását. Azután teszik meg esetleges észrevételeiket a védők, majd a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványokra kerül sor. A bíróság azonnal határoz és az elrendelt bizonyításokat rögtön fogantositja.

Fedák Sári nyújtotta az első segélyt egy siófoki autószerencsétlenségénél.

A művésznő sáljával kötözte be a sérült sebeit.

Siófokról jelentik: Vasárnap a Siófok előtti országúton súlyos autóbaleset történt. Tischek Károly budapesti ruhakereskedő autója neki-szaladt egy kőrakásnak és felborult. A sofőrnek nem történt különösebb baja. Tischek Károly azonban arca és karja súlyosabban megsérült és eszméletlenül hevert az ut porában.

Pár perc múlva egy autó robogott el a felfordult gépkocsi mellett. Az autó utasai leszálltak és segítségére siettek az eszméletlen, vérző Tischek Károlynak.

Amint a ruhakereskedő magához tér, maga mellett látta térdelő Fedák Sarit, aki egy társasággal autóján tartott Siófokra. Fedák levette nyakáról sálját és azzal kötötte be Tischek sebeit, azután felvette kocsijára a ruhakereskedőt és bevezette Siófokra, ahol a súlyosan sérült embert orvosi ápolás alá vették.

Jlona, István és Lajos névnapja ne okozzon gondot,

mert

1 üveg legkiválóbb krémlikőr . . . 40.000
1 üveg Triple Sec 1/1 . . . 78.000
1 dob. (1/4 kg-os) csokoládé-dessert 19.000
1 liter tarcali óbor . . . 15.000

Ugyszintén óriási választék diszdobozos cukorkákban, tejsokoládékban és italárukban mélyen leszállított árak a

„Hangya“ összes üzleteiben

A városi tanács hivatalos értesítése a telektulajdonosoknak nyújtandó építkezési nagy kölcsönről.

Szeptember elsejéig kell az igényeket bejelenteni.

A városi tanács közhírré teszi, miszerint a várostól kapott arra, hogy egy londoni, e célból alapított Trust általános építkezések megvalósítására hosszú lejáratú kölcsönt folyósítsa.

Ez ajánlat szerint a Trust a kölcsönt a város garanciája mellett folyósítja 25 évi időtartamra 7 és fél százalékos kamatozással, nettó 90-es árfolyamon: az évi annuitás tehát 8,745 százalékot tesz ki. A kölcsönt vagy egyenesen a város veszi fel, vagy az érdekeltek, melyekért a város készfizető kezességét vállal, vagy a kamatszolgálat és a tőke törlesztés zavartalanul fog lefolyni. A kölcsönből a város házipítési kölcsönben mindazokat részesítheti, akiknek elegendő bontásuk van a város szempontjából. A köztisztviselők a lakbér lekötése által vagy egy u. n. maradék életbiztosítás kötésével, mely évente 1 százalékot tesz ki biztosíthatják az annuitás fedezését, amennyiben pedig a lakbér nem elegendő az annuitás fedezésére, vagy készpénzzel járulhatnak hozzá az építkezéshez, vagy a Pénzügyi Központ útján fizetésüknek 10 százalékát meg nem haladó részét is letilthatják.

A Trust az építkezéseket, mint fővállalkozó hajtja végre azonban a helybeli munkaadók, tehát építésszek és munkások alkalmazásával az épít-

kezések költségvetését a város és az építési öhajtók igényeinek és mindenkor a helybeli építkezési árak mellett, vagy alatta fogják összeállítani és végrehajtani.

A Trust befogja mutatni az ő patenjt képező házépítési produkciót, mely amennyiben az igénylők ilyen házakat fognak építeni, kb. 50 százalékos megtakarítást jelent; természetesen az ilyen sisthemájú házat csak az építési, aki ezt óhajja, — egyébként mindenkinek olyan házat építenek, olyan anyagból, mint az igényli.

A városi tanács, hogy e kölcsön ajánlat ügyében a törvényhatósági bizottsághoz megfelelő előterjesztést tehessen, felhívja a városban építeni szándékozó telektulajdonosokat, hogy amennyiben e kölcsönből részesedni kívánnak, úgy ez iránti igényüket a városi tanácshoz f. évi szeptember hó 1-ig írásban jelentsék be s e bejelentésükben közöljék, hogy

1. mily összegű építési tőkével rendelkeznek,

2. telkük, melyre építeni szándékoznak, tehermentes-e, mely teleknyelvben foglalhatik és azon hány szobás lakást óhajtanak építtetni,

3. mily összegű építési kölcsönt kívánnak igénybe venni.

Debrecen, 1926 évi augusztus 16.
A városi tanács.

Ha újra ábrándoknak hinne a nemzet, ismét katasztrófa szakadna rá.

A szociáldemokrácia elleni harc nem munkásellenes. A közmunkavállalás mai rendszere nem maradhat meg.

Perlaky György beszámolója Szászváron.

Perlaky György, a pécsváradai kerület nemzetgyűlési képviselője, tegnapelőtt Szászváron mondott beszámoló beszédet, amelyben a külpolitikai helyzet ismeretében kívül néhány időszéri kérdésben fejtette ki álláspontját.

Az igazságot nem lehet legyőzni — mondotta többek között — Franciaország ma már a maga bőrén tapasztalhatja botor, gyűlölködő politikájának következményeit. Megártott neki a győzelem és ha a régi politikát folytatja, nem fog kijutni a bajokból, amelyekre mi csak mint keserű múlt-ra emlékezhetünk. Kétségbeesett kísérletezésekkel igyekszik Franciaország most a pénze iránti bizalmat visszaszerezni.

A mi pénzügyeink sem javultak volna meg, ha a külföld bizalmát nem szerzi meg Bethlen István gróf. (Hatalmas éljenzés.) E bizalmat kölcsönök nyújtásával jutott kifejezésre.

A legutóbbi vármegyei kölcsönt negyedóra alatt harmincszorosan jegyezték tul,

ami azt jelenti, hogy harmincszorosan több pénzt akartak adni, mint amennyi a felveendő kölcsönösszeg. Ezt a kölcsönt most a községi, majd más mezőgazdasági kölcsön fogja követni, hogy beruházások egész sorával újabb és újabb pénztömegek jussanak

a gazdasági élet ereibe. Akormány ismenetes beruházási programjának nagy szociális jelentősége van, mert munkára lendülhet sok tétlenségre kényszerült dolgozó kéz. A kormány pénzügyi politikájának helyességét és az ország gazdasági megerősödését legszembetűnően bizonyítja az a tény, hogy egy esztendő alatt 70 millióról 500 millió aranykoronára emelkedtek a takarékbetétek.

Az adók és illetékek ügyét sürgősen kell rendezni és csökkentésükről gondoskodni, valamint

a közmunkavállalás sem maradhat meg mai rendszerében.

Tiltakozik ellene, hogy bárki is a szociáldemokrácia, a kommunisták elleni harcot úgy állítsa be, mintha az a munkásság ellen irányulna.

Munkás csak akkor élhet meg, ha jómódu polgári osztály van

és a polgárság mindenkor kész megvédeni a munkásság jogos érdekeit, megvalósítani jogos és lehetséges kívánásait.

Megemlékezett még a hadikölcsönökről és az Európai Egyesült Államok tervéről. A hadikölcsönöket teljesen valorizálni nem lehet, mert hiszen végeredményben az adózó polgároknak kell ezt is fizetni. Csak részleges és olyan valorizációt szabad kívánni, amely a kismembereken segít és

nem a spekulánsok hasznát szolgálja.

Az Európai Egyesült Államok gondolatával foglalkoznak ismét bizonyos helyeken.

Ez ábránd, mert

önálló nemzeti életet élő államokat képtelenség államközösségekben egyesíteni.

Ha megvalósulhatna az Európai Egyesült Államok, úgy az csak az ántánt és csatlósai hatalmának véglegesítését jelentené. Közösségről már csak azért sem lehet szó, mert Európában

egymást gyűlölik az államok és más-más a gazdasági érdekük.

Végül figyelmeztette a képviselő a választókat, hogy csak reális és megvalósítható eszméknek higgyenek, mert ha ábrándok gyökeret verhetnek a nemzetben, ebből újból katasztrófa keletkezhet.

A beszámoló után lelkes üdvözlésben részesítették a képviselőt, akit Tóth István községi bíró látott vendégül.

Megfojtotta és felgyújtotta a barátnőjét

Gyilkossággal végződő autó kirándulás.

Páris, aug. 17. Páris városát különös gyilkosság tartja izgalomban, a melynek körülményeit még nem sikerült tisztázni.

A gyilkos az adatok szerint egy Guyot nevű jómódu ur, aki Páris legelőkelőbb negyedében lakott 16 éves leányával és igen fényűző életet élt. Guyot pénteken egy szép fiatal hölgyvel vacsorázott Párisból mintegy 20 kilométerre, Claye községben egy étteremben. A pár autón távozott a vendéglőtől. Az autó pár perces ut után megállt és két utasa bement az országút mellett erdőbe.

Egy félórával később a környék lakosai észrevették, hogy az erdőben tűz van. A tüzoltók kivonultak és egy égő székacsalat láttak maguk előtt. A tűz eloltása után a székacsalatban egy női holttestet találtak, amelyet előzően megfojtottak.

A holttest személyazonosságát eleinte nem sikerült megállapítani, később azonban a férjmemében talált név és egyéb adatok alapján kiderült, hogy az áldozat a párisi telefonközpontnak Belagot nevű kezelőnöje, aki Guyot-val együtt vett részt az autókiránduláson.

A népjóléti minisztérium Propaganda Központjának és az Orsz. Közegészségi Egyesület propaganda szakosztályának közleménye a „Debreceni Ujság” olvasói számára.

Az asthmáról. (Hörgögörcs.)

Irta: Máriaigetevi vitéz Cseley József dr. egyetemi tanársegéd, belgyógyász.

Az asthma szó alatt az orvostudomány hirtelen fellépő rohamokban jelentkező nehézlégzést ért, melynek okai igen különbözők lehetnek, úgy, hogy az asthma szó egy tünetet jelent és nem betegséget. Tünete lehet az asthma szívbetegségeknek (asthma cordiale) vesebetegségeknek (asthma uremicum) mérgezéseknek (főleg salicil, asthma toxicum). Idegen és histeriás egyéneknek néha, ha a figyelm a légzésre irányul, légszükség káros képzete áll elő, amely forszírozott mély belélegzésekhez vagy extren légszaporodás muló rohamaihoz is vezet: 60—100 lihegő légzés történhetik percenként (asthma hystericum). Ezen asthmaféleségek közül a szív- és légzőszervi betegségek (asthma bronchiale) az egyetlen, mely jól körülírt körkép gyanánt szerepel, szemben a többivel, melyeknél mint említettük, a légszomjroham csak tünete valamilyen más betegségnek. Lényege: az apró hörgők izomzatának görcse, mely a tüdő idegének (nervus vagus) izgalmára vezethető vissza, az izomgörcs a hörgők szűküléséhez, ez pedig a légzés nehezítéséhez vezet. Az asthma bronchiale a legkülönbözőbb életkorban előfordul. Eredetere vonatkozólag sokáig csak feltevésekre voltunk utalva és csak a legutóbbi évek vizsgálatai kezdtek rá fényt deríteni. Ezen kutatások szerint az asthmás roham a szervezetnek olyan való elváltoztatásán alapul, hogy

az bizonyos anyagok befolyására más, egészséges szervezettől eltérő — nagy vehemens reakciókkal válaszol. Az asthmás roham létrejöttéhez tehát két dolog szükséges: 1. valamilyen kiváltó tényező, 2. a szervezet károsan fokozott érzékenysége (allergia — a szervezet megváltozott reakciója). Ha bármelyik tényező hiányzik, roham nem jöhet létre. A kiváltó okok sokfélék lehetnek.

Rackeman négy féle allergiás alakot különböztet meg.

1. Szénaláz oka a virágok himpora. Behatolás a légzőutakba.

2. Állati szőrzet: Behatolás a légzőutak nyálkahártyájába.

3. Bizonyos tápanyagok. Behatolás a tápcsatornába (alimentaris eredet.)

4. Baktériumok, fehérjék, melyek különféle utakon jutnak a szervezetbe.

Az amerikai szerzőt a szervezet túlérzékenységének vizsgálatára egy egyszerű eljárást dolgoztak ki, melynek alapján hazánkban Róth Miklós különösen a tápanyagok hatásával foglalkozott és azt találta, hogy az összes asthma bronchiale esetek egyharmada alimentaris eredetű. Vizsgálat menete a következő volt. A leggyakrabban használt fehérjeféleségeket négy csoportba osztotta.

1. csoport tej, vaj, sajt;

2. csoport tojás sárgája és fehérje;

3. csoport húsfehérje;

4. csoport növényi fehérjék (hüvelyesek és liszt).

A vizsgálóvaló egyén felkarjának feszítendő oldalán a fenti csoport

mindegyikével intracutan (bőrbe adott) utitást végzünk és megfigyeljük 12-24-36 óra múlva, hogy melyik csoportbelieknek kapunk kb. ezüst forint nagyságú élénk piros elszíneződést, mely a bőr niveauja fölé emelkedik és melyet egy anemiás kör vesz körül.

Storm van Lauwen hollandi orvos-tudós különösen a levegőben jelenlévő láthatatlan anyagok (miasma) szerepére hívta fel a figyelmet. Ezek az anyagok a légutakba bekerülve, asthma-rohamot váltanak ki. Ez a magyarázata legtöbbször annak, hogy ha a beteg lakóhelyét változtatja rohamai megszűnnek. Különösen a magaslati klíma az, mely előnyösen befolyásolja az asthma betegek állapotát.

Ezek a vizsgálatok a gyógyítás szempontjából haszonnal bírnak. Róth esetében látjuk, hogy ha azt a tápanyagot, amelyvel erős bőrreakciót sikerült kiváltani, a táplálékból kiküszöböljük, sokszor teljes gyógyulást sikerül elérni.

Storm van Lauwen betegeinek, akik foglalkozásuk által ahhoz a helyhez költöttek, hol asthma-rohamot kapnak, lakásukban ugynevezett miasma-mentes kamrákat épített, hova a levegő csak előzetes szűrés után kerül be. Ily kamrában a betegek rohamot nem kapnak.

Ezek az eredmények kétséskívül még csak kezdetét jelentik a gyógyítás terén való haladásnak és remélni engedjük, hogy ezen az uton haladva még sok eredményt sikerül elérnünk.

Ujdonságok.

Esküvő. Tegnap esküdtek egymásnak örök hűséget Ferenczy Ilonka, dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanárleánya és dr. Bay Géza p. ü. fogalmazó. Az esketési szertartást a vőlegény nagybátyja Bószorményi Lajos nagyszalonai esperes végezte, magas szárnyalású beszédben kérve Isten áldását az új frigyre. Tanúk voltak: Bay József ref. lelkész és dr. Ferenczy Ferenc miniszteri s. titkár. — Este a Nyomató u. 7. számú családi házában rendezett nászlaikóman előkelő vendégsereg jelent meg.

Ertesítési felhívás! Az Orsz. magyar zenész Szövetség debreceni kerület elnöksége felhívja magyar zenész kartársait, szíveskedjenek hatósági működési engedélyük kiváltása céljából egy-egy fényképet, egy illetősegi bizonyítványt vagy anyakönyvi házassági levelet, vagy egy keresztlevelet, továbbá arcképes igazolványukat, legkésőbb 20-ikáig hivatalos helyiségünkben, Debrecen, Cegléd uca 11. szám vagy a titkar lakásán Dembinszky u. 30. szám alatt átadni. Kiváló tisztelettel: Országos Magyar Zenész Szövetség debreceni helyi csoportja. Horváth Sándor, titkár.

Jön: Forró vér, Putty Liával.

Leesett a kocsiról és lábát törte. Jobbágy József 18 éves klinikai kocsist súlyos szerencsétlenség érte tegnap délelőtt. Öntöző kocsijával a klinikai telep parkját öntözte s közben megszedült és leesett a kocsiról olyan szerencsétlenül, hogy bokacsont repedt és lábfejcsondát szenvedett. — Azonnal kezelés alá vették a szerencsétlenül járt embert és gipszbe fektették a lábát. Állapota nem súlyos.

Jön: A texasi Don Juan, Tom Mix-el.

Akkumulatortöltés, mindenféle Iamos gépjávitás Partí Ferenc, 1 van uca 58. szám.

Súlyos baleset az állomási rakodónál.

A meszesvagon ajtója közé szorult egy fuvaros feje.

Különös és rendkívül súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután három óra tájban a vasuti állomás rakodójánál. A mentőket hívták ki a helyszínre, mert Éles Sándor 30 éves kocsis meszesvagonozás közben szokatlan baleset áldozata lett, feje a meszesvagon oldala és ajtója közé szorult, úgy hogy arcának mindkét oldalán tíz centiméter hosszúságban felrepedt a bőr.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy az egyik mésszel megrakott szekér elindult a vagon mellől, a szekér löcse azonban beleakadt a

vagon kereken járó ajtójába s azt lecsapta épen abban a pillanatban, amikor Éles Sándor kinézett rajta. A szerencsétlen embert azonnal elborított a vér s kiesett a vagonból. Az előhívott mentők részesítették első segélyben s beszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy szerencsére koponyacsonttörst nem szenvedett, állapota azonban így is súlyos, mert a két hatalmas seb könnyen gennyedésbe jöhet.

A súlyos balesetért senkit sem terhel felelősség.

Három tettes beismerte a pesterzsébeti bérgyilkosságot.

Már csak Grölleré tagad.

Pesterzsébeten négy évvel ezelőtt történt rablógyilkosság ügyében, a mely vasárnap került napfényre a nyomozás még nem fejeződött be. A tegnapi napon a virágágyak között lévő szemetesgödör előtt az egyik tettes, Lucska Gusztáv megmutatta a rendőri bizottságnak, hogy hol van elásva a szerencsétlen Gröller Mihály holtteste. Felszeghy Róbert vizsgálóbíró nem engedte teljesen kiadni a holttestet, csak annyira, hogy kétség kívül megállapítható legyen, hogy a holttest ott fekszik, ahol Lucska Gusztáv mondotta. Amikor az ászással idáig jutottak, a megtört gyilkost visszavezették a pesterzsébeti rendőrség fogházába, a félig kiásott sír mellett pedig két rendőrt állítottak, hogy vigyázzanak a sírra, addig amíg további intézkedés történik.

Felszeghy Róbert, a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája, délután fél négy órakor szállt ki a helyszínre jegyzőjével, továbbá a törvényszéki bonctani intézet egy orvosprofesszora két segédjével, hogy

orvosi felügyelet mellett kiemeljék a sírgödörből Gröller Mihály holttestét.

és ott a helyszínen megjtsék a boncolást. Annyi máris megállapítást nyert, hogy a holttest csodálatos módon annyira konzerválódott, hogy valószínűleg most.

négy estendő múltán is meg lehet állapítani a halál okát és kő.

Szökéssel és csalással vádolt huszárönkéntes a hadbírótság előtt. A debreceni honvédtörvényszék tegnap kezdte tárgyalni Vajda Sándor volt nyíregyházi huszárönkéntes szökési és szélhámoskodási ügyét. A vádirat szerint Vajda Sándor a tavaszon szabadsági ideje alatt engedély nélkül átszökött Nagyváradra és a megszállott területen különböző okirat hamisításokat követett el. Előzőleg pedig még Debrecenben is szélhámoskodott, amennyiben minden megbízás nélkül írógépet rendelt a közrendészeti kórháznak, ahova mint írónok volt beosztva. A mai tárgyalást a zavaros ügyben elnapolták újabb tanúk megidézése végett.

Jön: Forró vér, Putty Liával.

Másfél milliós lopás az István-uton. Csordás Jánosné István-ut 7. szám alatti lakos lakására távollétében ismeretlen tettes behatolt. A lakás ajtaját alkulesccsal kinyitotta s az ott látható 1 millió 400.000 korona készpénzt ellopta. Csordás Jánosné feljelentésére megindult a nyomozás a vakmerő tolvaj után.

rülményeit.

Ma délelőtt tizenegy órakor autót állott meg a budapesti főkapitányság épülete előtt, amelyen két megbilincselte férfit és két nőt hoztak. A két férfi Lucska Gusztáv és Kovács István, a két nő pedig a meggyilkolt Gröller felesége és Lucska szeretője, Szvicsák Anna voltak. Radosy Jenő rendőrkapitány elé vezették őket, aki részletesen kihallgatta őket.

Hárman beismerték a gyilkosságot, csupán Grölleré tagad és nem akar tudni arról, hogy ő beírta fel szeretőjével együtt Lucska Gusztávot férje megölésére.

Délután a négy tettest kiviszik Pest erzsébetre, hogy jelen legyenek a holttest feladásánál. A rendőrségen azt hiszik, hogy az elvetemült asszony férje csontjainak láttára meg fog történni és bevallja bűnösségét.

Budapest, aug. 17. A letartóztatott Gröller Mihályné ellen urának meggyilkolása ügyében a rendőrség több bizonyítékot szerzett be, amely szerint ő volt a felbujtó. Az asszony évekkor ezelőtt gyermekeit is megfenyegette, hogy apjuk sorsára jutnak.

Grölleré idegrohamot kapott a rendőrségen kihallgatása közben, meggyilkolt férjét látta maga előtt és fél óráig sikoltozott.

Ma délben mind a négy tettes előtt kihirdették a letartóztatási végzést és átkísérték őket a pestvidéki ügyészség fogházába.

Jön: A texasi Don Juan, Tom Mix-el.

Másfél év múlva felelőztek egy gyermekgyilkosságot Nyíregyházán. A nyíregyházi rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy Veress Zsófia nyíregyházi 25 éves cselédleány másfél évvel ezelőtt megfertőzte és elásta egy hónapos gyermekét. Ennek alapján előállították Veress Zsófiát a rendőrségen. Eleinte tagadott, tegnap azonban beismerte tettét. A rendőrség emberei az általa ismeretett helyen meg is találák a csecsemő csontjait. Az a gyamu, hogy ez második bűntette már Veress Zsófiának, mert beismerte, hogy volt még egy gyermeke, de ez szerinte halva született. Letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

Jön: Forró vér, Putty Liával.

Tétkörövértés üvegcsiszolás, régi tükrök ufiabntése Sinkovits Béla üveg műipari vállalata. Sziv uca 14-15. Telefon: 356.

Jön: A texasi Don Juan, Tom Mix-el.

Emlékezzünk Mohácsra!

Mohács elmult, Trianon is el fog mulni.

„Hősvértől pirosult gyászter sőhajtva köszöntlek, Nemzeti nagy létünk nagy temetője Mohács”.

Ki-faludy Károly fősí éneke soha nem volt idősebb, mint ma. A mohácsi síkon századokon át „holló szárnyaival lebegett a zordon enyészet”! És mégis eljött az idő, amikor a nagy magyar temetőből az újászületés piros hajnalsugarai törtek elő. Előtörtek, mert a hősök lelkei nem tudtak elpihenni, hanem mint örökös szellemjárás töltötték be a magyar éjszákát. Halk biztatás volt ez, egy mindent átfogó nesz. A neszből hang lett: akarat és újra fényesen ragyogott a magyar dicsőség... És ismét elborult a magyar ég. Hányszor sirattuk el nemzeti nagy létünket? Először Mohácsra emlékezzünk. Mohácsra, ahol a magyar nemzet önfelelőzéseként megmenetle a nyugati kulturát, a templom keresztjét, Isten dicsőségét. A 400-ik évfordulón megkonduló harangok ezt fogják hirdetni és hang-úgy száll át majd a határon, mint a magyar nemzet élni-akarása, amely tetemre hívja a világlelküismeretét. Élni akarunk. Az igazságot eltemetni nem lehet.

Feltámadásunk utján a nemzet ezzel a kérdéssel fordul a mult tanulságaihoz: Mi vezette Mohácsra a magyart? Pártoskodás? Egyéni hiúság?... vagy a Végzet kihívása? Erre ad feleletet a Magyar Történelmi Társulat szerkesztésében, a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában megjelent Mohács című emlékkönyv, amely merőben új kutatások alapján új szemzőből világítja meg a nagy esata történelmi, politikai, gazdasági, társadalmi, irodalmi jelentőségét és következményeit. A megállapítások történelmi-íróink első szaktekintélyeitől erednek és így a tanulságok, kulturális és nemzeti szempontból, kétszeres jelentőséggel bírnak.

Legnagyobb értéke s történelmi szempontból megbecsülhetlen kincse a könyvnek Szentgyörgyi Gyulokay Jenőnek, a nagy történetírónak a Tudományos Akadémia illusztris tagjának részletes leírása a „Mohácsi esatáról”. Hadtörténelmi adataival tökéletes képet nyújt a nagy tragédiáról, amelyet ragyogó magyar stílusban megrázó erővel rajzol meg.

Különös elismeréssel kell megemlékeznünk Lukinich Imre egyetemi tanárról és Czákó Elemér államtitkárról. Az egyik kivételes tudását és fájának szerepét vitte a szerkesztésbe, a másik, mint a budapesti kir. Magyar Egyetemi Nyomda főigazgatója, művelésével lehetővé tette, hogy a könyv külső kiállításban is olyan formát kapjon, amely magában véve is eseményszámba megy. Korszerű antik kötés, félbőrben, békebeli papír, 360 oldalnyi szöveggel, 100 képpel tökéletes összhangként hatnak, amelyben a mult a jelennel ölelkezik, nemcsak lélek, szellem, hanem formák szerint is. A munka kiadásánál csak is erkölcsi szempontokat vettek figyelembe, ezért az árát mindössze 160.000 koronában állapították meg. A magyar közönség a Mohács című emlékkönyvet bizonyára megértő szeretettel fogadja, mert az a meggyőződésünk, hogy minden elhelyezett példány egy-egy harcosa lesz annak a hitnek, hogy Mohács elmult és Trianon is el fog mulni.

Színház.

Szerződötetés. Kardoss Géza színházigazgató — jó lehet a társulat teljes névsorát: tegnap adta ki — már is újabb szerződötetést eszközölt. Tegnap délelőtt megkötötte a szerződötést Szabó Gyulával, aki már több ízben volt tagja a debreceni színháznak. Értesülésünk szerint Szabó Gyulát az Endrődi Miklós távozásával megüresedett buffó szerepkörre szerződötötte az igazgató.

MOZGOSZÍNHÁZAK:

Szerda, csütörtök. — Augusztus 18-19

Urania: Lengyelvér, régényes történet 10 felvonásban, a főszerepben Lóthi Ila és Petrovich Szevtiszlav. Ez a teljesen magyar rendezésű film a magyar filiparnak becsületére várt. A rendezés és a szereplők játéka egyaránt vetélkedhetik akármelyik nagy külföldi filmprodukciónal.

Vigszínház: A fenevadak szigetén, dzsungeldráma 24 felvonásban. Ez a film a nagy filmlátványosságok sorába sorolható. Der schweizerische Robinson című ismert régényéből készült. Van benne minden, mit csak a filmromantika az utóbbi időben produkálni tudott: részeg kalózhad garázdalkodása a viharos tengeren, löportól levegőbe röpitett hajó, falkaszámra nyüzsgő vadállat csorda az egzotikus szigeten, zuhanás magas hegyoldalokról, kedves gyermekromantika és felnőttek okulására szolgáló színes és szíveket álmodozásra ringató szerelem. Az előadások 7 és fél 10 órakor kezdődnek.

Jönnek: Putty Liával: a Forró vér, a Nagy érzés, Tom Mix-el a Texasi Don Juan. Amiről asszonyok álmodnak... és a Házasság tanácsadó, az első nemi felvilágosító film.

„Meteorban” pénteken, Szent István király napján a „Tizparancsolat” viágattrakció, 3 óras műsorok. Méréskelten felemelt helyárrakkal. Előadások 3. 6 és 9 órakor. Jegyelővétél állandóan.

A rádió műsora.

Budapest, 9.30: Hírek, közgazdaság. 1.00: Időjárás. 5.00: Id-járás, utána cigányzenekar. 6.30: A margitszigeti szimfonikus zenekar hangversenye. 8.10: Dr. Masány Ernő felolvasása a Marslakókról. 10.00: Huncut az Antóni, írta Sarmath Imre, előadja Szász Ila.

Külföld:

4.00 Bern (435) 6: Zene.
4.15 Wien (531) 7: Frida Herzberg Blatt hegedül.
4.30 Bern: Gyermekekóra.
5.00 Bern: Zene.
5.30 Zürich (513): 1: Új könyvek.
6.15 Zürich: Ifjúságnak.
8.00 Prága (365.5) 5: Népies hangv.
8.16 Zürich: Grieg-est.
8.30 Berlin: Hangverseny.
9.00 Oslo (382) 1.5: Hangverseny.
9.25 Róma (425) 3: „Aqua Cheta”.

FEJFÁJÁS,
szédülés, kábultság ellen legjobb az
Antidol
Fél perc alatt hat! 1 üveg: 85 adag.
Ára 120 K. Jelenlegi szorzószám 8700.
Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Gróss Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-tárosoknál.

Elfogott a debreceni rendőrség egy leveles dohánnyal üzérkedő tolvajját

A szélhámosnő egy hadházi tolvaj család tagja. — A károsultak jelentkeznek a rendőrségen.

A debreceni rendőrkapitányság tegnap délelőtt elfogta Nagy Lajosné született Osváth Zsuzsanna hajduhadházi asszonyt, aki Debrecenben az utóbbi időben leveles dohánnyal üzérkedett és ezzel a legsúlyosabb dohányjövődéki kihágást követte el.

A legügyesebb szélhámosokra emlékeztető ravasz trükkkel adta el kiló számba a leveles dohányt. Előszörban is kiszemelt magának néhány házat, kutatott, nyomozott egyes családok belső viszonyai után és később rendszerint a déli órákban, amikor tudta, hogy a férfiek nincsenek otthon, a tájékozatlan asszonyoknak nyakukba sózott néhány kilogramm dohányt azzal, hogy férjük rendelte meg a dohányt és küldte lakására, ahol a felesége majd kifizeti. Hogy a gyanút elterelje magáról a ravasz asszony pontos adatokat gyűjtött össze a férjéről, megmondta, hogy melyik hivatalban dolgoznak, így azután a bizalmat megnyerve, miután megkapta a két-három-négy százezer koronát s ennek fejében a leghetlenebb komisz, fekete, értelen levelesdohányt adott.

A szélhámoskodást csak jóval később vették észre, mikor a férfiek hazaértek a liva'alból s természet-

esen a legnagyobb csodálkozással értesültek a megrendelésről. Ilyen módon számtalan helyen sikerrel működött a szélhámos asszony, végül azonban mégis csak rajta vesztett tiltott üzelmén.

Az egyik károsult F. Kiss Istvánné református tanítóképződei tanár felesége a Rákóczi ucai piacon felismerte a csaló asszonyt és átadta a rendőrségnek. A rendőrségen már mint régi ismerőst fogadták Osváth Zsuzsannát. Az Osváth-család tagjai már mind ismeri a rendőrség, üzletszerűen lopásból és csalásból élnek.

Az elfogott asszony beismerte szélhámoskodásait s annyira zavarba hozták a detektívek egy ügyes trükkkel, hogy ő maga vezette el a detektíveket azokra a helyekre, ahol a dohányüzérkedéseket elkövette. — Büntetlensége: ígérték ugyanis neki, ha a vásárlókat kiadja, az asszony beugrott a csapdába s négy-öt házhoz vezette el a detektíveket. Ennek dacára, mivel többszörösen büntetett ravasz tolvajjával áll szemben a rendőrség, kéri a becsapott embereket, hogy jelentkezzenek a rendőrségen panaszfelvétel végett.

Sport.

Az ország legjobb ifjúsági athlétái Debrecenben. Mindinkább fokozódik nemcsak a sportkörök, hanem a nagy közönség érdeklődése is a vasárnap eldöntésre kerülő vidéki ifjúsági athletikai verseny iránt. A versenyen először találkoznak egymással az ország legkülönbözőbb vidékein fejlődő ifjak és találkozásuk bizonyára nem egy kerületi, sőt országos rekord megjavítását fogja eredményezni. Különösen a diszkoszvetésben erősek az ifik is miként a séniorok és a sátorraljauj helyi Mester az új országos rekord

legjogosabb aspiránsa, aki állandó 38 méteres eredményeivel a magyar athletika legnagyobb igérete. A diszkoszvetés mellett a futószámokban várható nagy eredmények, ahol valószínűleg alig marad megdöntetlen kerületi rekord, mert az erős versenyben minden futó a lehető legjobb eredményre lesz kényszerítve.

Két válogatott csapat. Az MLSz válogató bizottsága a Szent István napján eldöntésre kerülő magyar-lengyel futballmérkőzésre a következő magyar csapatot állította össze: Zsák (33 FC), Fogl II. (UTE), Fogl III. (UTE), Hossó (NSC) Sággy (BEAC), Bobrik

Budapesten OLCSÓ HÉT

1926. augusztus 18--27-ig
a Szent István ünnepek alkalmával.

81 év óta számtalan vevőnk igyekezett rálunk árengedményt elérni, amint azonban szolid elveink és takarékos kalkulációnk mellett egyetlen esetben sem tudunk engedélyezni. Most nyílik alkalma arra, hogy

NEUMANN M. cégnél árengedményt kapjon.

Nincs szükség arra, hogy a vevőközönségnek hővebben magyarázzuk, mit jelent a Neumann ruha: izlés, legújabb divat, tartósság és legjobb munka, mely a legkisebb kellékig is kiterjed.

Saját érdekét szolgálja, ha Szent Istvánkor Budapestre rándul és az alkalmat felhasználja áruárakunknak vétel kényszer nélkül való megtekintésére.

NEUMANN M.
m. kir. udv. és kamarai szállító
férfi, fiu, női- és leánykaruha áruház.
Budapest, IV. Múzeum-körut 1.

(Postás), Braun (MTK), Mészáros (Szombathely), Holzbauer (Szombathely), Opata (MTK), Szidon (UTE), Augusztus 22-én Temesvár ellen a következő csapatot jelölték ki: Zsák (33 FC), Fogl II. (UTE), Hungler (FTC), Rebró (MTK), Blum (FTC), Rémai III. (NSC), Molnár (MTK), Pataki (FTC), Tritz (MTK), Kohut (FTC).

A mai tőzsde.

A korona 72.30.

Zürichi zárlat: Páris 1410, London 2514, Newyork 517, Brüsszel 1390, Milánó 1667, Amsterdam 20765, Berlin 123, Wien 7320, Szófia 375, Prága 1432, Varsó 56, Budapest 72.30, Belgrád 912, Bukarest 240.

Külföldi valuták: Angol font 346625—8625, belga frank 1885—965, cseh korona 2110—2120, dán korona 18960—19020, dinár 1252—1262, dollár 71025—71325, francia frank 1930—2010, hollandi forint 28598—28745, lengyel zloty 7800—8100, lei 338—48, leva 513—21, lira 2385—485, német márka 16985—17035, osztrák shilling 10077—117, norvég korona 15635—85, svájci frank 33796—846, svéd korona 19095—155.

Terménytőzsde zárlat: Az irányzat buzában és rozsban gyengébb, egyéb cikkek tartottak. A forgalom meglehetősen élénk.

Rozs 215—20, pestvidéki 217.5—20, zab Ia 220—22.5, közepes 215—17.5, korpá 162.5—65, a többi változatlan. Lisztárak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár: Maradvány 1195, felhajtás 496, eladatott 450. Árak: fiatal nehéz 15.5—16, könnyű 14.5—15.5.

Vásárok jegyzéke.

Augusztus 18-án, szerdán

Allat- és kirakodóvásár: Ajka, Darány Nagybjom, Nagykönyi, Okány, Paasa, Siófok, Zalaszentbalázs.

Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Pápa.

Sertésvásár: Pápa.

Ló- és marhavásár: Bajna.

Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér.

Cserép- és mázasedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József rakpart.

Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 19-én, csütörtökön

Allat- és kirakodóvásár: Gindicsalád, Lajoskomárom, Bodvaszilás (pótvásár), Szabadszentkirály, Tiszabök, Ujfehértó, Vép.

Kirakodóvásár: Bajna, Budapest, IX. ker., Országos vásártér.

Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér.

Cserép- és mázasedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József rakpart.

Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Debreceni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

10226—a39/926.

Hirdetmény.

A Kerületi Munkásbiztosító pénztár értesíti a munkaadókat és alkalmazottakat, hogy **Petőfi-tér 7. szám alatt** épült székházába átköltözött s **augusztus 18-ától**, szerdától kezdve úgy a hivatalos ügyek intézését, mint a betegek gyógykezelését ott végzi.

Debreceni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő?

Ref. püspöki bérpalota, Kálvin-tér 19., a Déry-muzeum mellett.

Telefon 11-99. Telefon 11-99.

Vasárnap egész nap nyitva. Vasárnap egész nap nyitva tart az Ingóságközvetítő, amelyről a vidéki közönség is jól tudja, hogy a legelőcsőbb beszerzési forrás. Itt alkalmi áron szerezhet be mindent! Alkandó közvetítés, vétel és eladás.

Páratlan alkalmi vétel: nagyon szép vitázós hálószoba, háromrészes tükörrel, antik ágyak, szekrények, magános butorok, evonyörű ebédlszekrény, ebédlőasztal, afrikai és lészörmatracok, sodronyágybetétek, összecusukható vásályak, íeghütőszekrények, tonettszékek, ingaórák, petróleum és villanylámpák, könyvtáraknak való könyvsorozatok, hegedűk, cimbalmok, betegtolókocsik, gyermekkocsik, gyermekágyak, nagyon szép virág, tartó vázák, rózsák, díszágyak, Kálvin-képek és szobrok, szentképek és szobrok, debreceni és hortobágyi emléktárgyak, gyermekjátékok, vadászfegyverek, valódi Vel-Vett ebédlszőnyeg és mindenféle ingóságok.

Emvételre keresünk: férfi és női télikabátokat, zálogcédulákat a legmagasabb áron. Schöber-ágyakat, hencsereket, diványokat, tükröket, korezmahütöket, Wertheim-szekrényeket, furdőkádakat, kálvákát, gyermekkocsikat, mindenféle butorokat, díszágyakat, régiségeket, matracokat, gyermekágyakat és mindenféle ingóságokat. Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, mert mindenféle ingóságát itt értékesítheti a leghamarább.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni, vagy eladni akar, mindenképp jöjjen el az Ingóságközvetítőbe. Milliákat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

MAI NAPON SAJÁT HÁZUNKBA KÖLTÖZKÖDTÜNK

ÚJ CIMÜNK:
RUDOLF MOSSE RT.
HIRDETÉSI IRODÁJA ÉS
CIMENTAR OSZTÁLYA
BUDAPEST IV.,
VÁCI UCCA 18.

TELEFON: 8-39 ÉS 80-40.

Gargoyle Mobiloil

olajok

Pannonia Garage
PIAC UCCA 42.

Igen jól jövedelmező,
tisztá téglából épült

HÁZ

szép 2 szobás beköltözhető lakással, forgalmas helyen — kedvező fizetési feltételek mellett olcsón **eladó!**
Cím a kiadóban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levelezés

Jó mezejelenésű
szőke megismerkedne házasság céljából egy idősebb férfival, kinek ha egy-két gyereke van nem akadály. Leveleket „Őszi rózsá” íeligére kérek a kiadóban. 3677

Ajánlat

Jó házi koszt
kapható, lehetőleg kihirdásra. Péterfia ucca 37. keresztléptel. Sz.

Középiskolai
leánykát vagy fiút uri család elfogad. Zongora van. Miklós ucca 21. szám. 3691

Tégláskert.
Szepesi ucca 39. szám alatt egy szoba, konyha kiadó. Ugyanott 611 négyzetű házhely eladó. 3680

Jobb családból
való háziasan nevelt árva lány vagyok, elmennek idősebb párhoz, vagy egy-két nagyobb gyermek mellé vidékre is. Cím a kiadóba. 3684

Bérbeadó
100 hold föld a Bellege lón és Vértesen 60 holdas. Szabolcsban 800 holdnyi. Pataky: Csánó ucca 19. keresztléptel. 3679

Kis butorozott
szoba ágyvannal nélkül kiadó. Miklós ucca 21. 3692

Homok
szekereként nyolcezer koronáért kapható. Bihar ucca 4. Vágóhid mellett. Erdekldni a korezmában. 3661

Nagy óra javító
műhely olcsó árak — Stassik és Blattner műórák. Csánó ucca 12. 71

Arany
karika gyűrűk, pontos órák, ékszerek, meglehető olcsó árban kapható Stassik és Blattner műórák és ékszerekkel. Csánó ucca 12. 70

Különbeíratu
butorozott szoba 15-ére kiadó. Széchenyi kert. Eröss Lajos u. 6. szám. 3572

Butorozott

szoba konyha használatul kiadó. Kvartélyos felvétetik. Rákóczy ucca 54. szám. 3687

Kiadó
a mai napon megüresedett egy üzlethelyiség húarmilven célra alkalmas, azonnal is elfoglalható. Ugyanott egy butorozott szoba is. — Ótalmom ucca 1. szám. 3688

Gvőzűdién mea
saját örletésű lisztjeimről 0 grizes liszt 6200, 2-ös liszt 6000, 4-es 5600 korpa 1600. Boruzs István. Rakovszky u. 21. 3686

Jó családból való
leány zárdába akar menni, kéri a nemeslelkű hölveket, hogy legyenek segítségére. Nagyon szegény és saját erejéből nem képes a szükséges ruha és fehérneműt beszerezni. A kegyes adományokat Maróthy György ucca 37. szám alá kéri leadat. 3535

Két
középiskolás leányt teljes ellátásra elfogadok Boesaky-tér 6. 3599

Gyermekeknek
német nyelvoktatás Német Gyermekeknek. — Piac ucca 34. III. 12. sz. 3609

Hatvan uccai nagy
üzlethelyiség betonos — nincével azonnalra kiadó. Értekezhetni szerdán d. e. 11—1. Hortobágyfalomban. 3605

Villámcsanások
a városban már sok életet és vagyonot elpusztítottak. Sietve szereltesen házára villámhárítót csakis Földvári debreceni I. elektrotechnikai gyár és vállalat által. Széchenyi ucca 55. szám. Villámhárító berendezések elkészítését a meglevők felül vizsgálását intényosan vállalja. 67

Kereslet

Szakképzett
soffér teher autóhoz állás keres. Címét „Soffőr” íeligére a lap kiadó hivatalához kérem leadni. 3554

Egy

horbélveszég szeptember 1-ére felvétetik Simon József Kemese. 80 Reichdeutsche

Erzieherin sucht
Stelluno zu kleineren Kindern Löffler Szekely — Szabolcs n. 3545

Jó minőségű
csertéglá kapható Tóth és Sebestyén kisbúcsai uti téglagyárból. Az eladást eszközli a Debreczeni Működgyár r.-t. Fürdő ucca 3. Telefon 16-93. 39

Vidéki
tanulót teljes ellátásra felveszek. Daarbos utca 37. szám. 3606

Két szobás
lakást keresek belvárosban. Leveleket „Vidéki” íeligére a kiadóban. 3685

Pőzni tudó
beciarónó felvétetik. — Tiszvácskötelen I. u. 4. 3690

Veszek
használt kontrafékes szabadon futó kerékű Rákóczi 10. ház. mester. 3693

Eladás

Tankönyvet
elad. vesz. becserél. — Harmathy antikvárium és könyvkereskedése Fűvészkeret u. 14. 47

Gyümölcsös
eladó — Boldogkerten egy hold 72 drb. nemes gyümölcsfa beköltözhető egyszerűbb lakással. Értekezhetni elutáni órákban Teleki utca 98. szám. 3525

Kutszivattva
eladó, megtekinthető Diószegi ut 8. Váarpénztár mellett. 3682

Eladó
Lahner ucca 44. számú egy szoba, konyha ház 420 négyzetű területtel. Ára 25 millió korona. Értekezni Rother u. 4. szám. 3683

Eladók
egy 160 cm. ablak, egy mosdó szekrény, egy olaj festmény kép, egy weker óra, Vendég ucca 81. szám. 3681

Tisztelettel értesitem, miszerint a Tolnai Dániel-féle kovács és kerékgyártó-műhelyt

(Eötvös-ucca 18. sz.)

átvettem

és azt a mai kor igényeinek megfelelően, berendezve megnyitottam. Minden szakmában vágó munkát a legjobb kivitelben, szolid árakon végzek.

Telepemen állatorvosi rendelőt létesítettem. Lovak vasalása állatorvosi ellenőrzés mellett. Naponta állatorvosi rendelés.

Szíves partfogást kérve, maradtam: kitünő tisztelettel:

ifj. Varjassy Imre

kovács, kerékgyártó és lópatkáló mester
Eötvös-ucca 18.

Benzintöltő állomás

VACUUM OIL COMPANY RT.

lerakataiban

Grünberger és Glück

cégél

Csapó ucca 16.

Cseplőbenzin, traktor-petrolum, gép- és autó olajok legjobb és legelőcsőbb beszerzési forrása.

Hentesek! Mészárosok! Kereskedők!

Bécsi állatjelző olajozott kréta

minden színben darabonként 12.000 koronáért kapható.

STERN
festéküzletben PIAC UCCA 10 Bikkával szemben.

Napharnított arcokra
ugyszintén

szeplő és májfoltok ellen legjobb a

Fay-crém és szappan.

Egy tégely 10 ezer, szappan 12 ezer.

Kapható a készítőnél
Grósz Nagy Ferenc
„Aranyegyszarvu” gyógyszerüzletében:
DEBRECZEN. (Színház mellett)

Urnak
Parasztnak
egyformán használ
a valódi Dr. SZELENYI-féle

Talizmán sóborszesz

a legbiztosabb hatású, legerősebb és legelőcsőbb egészségpólo háziszser.

Mindenütt kapható.

Gyártja: Dr. SZELENYI ÁRPÁD vegyészeti művei DEBRECEN.
Próbaüveg: 13.500. Középvég 33.000
Nagyüveg: 75.000 korona.

Építőmester urak figyelmébe!

HOMOKOT
kőbméter számra

50 ezer koronáért

szállítok.

Megrendelhető: **Árpád-tér, Sámson-ucca 8 szám**

és **GÁBOR LÁSZLÓ** hentesárnyüzletében **Osapó ucca 64. szám**

Bárminemű fuvarozás is megrendelhető. Vidéki megrendelés vagontételben is.

141 DEBRECZENI UJSÁG 141
telefon száma 11.